

دانشگاه صنعتی شریف

دانشکده‌ی مهندسی کامپیوتر

فرآیندهای تصادفی در بیوانفورماتیک

نیم‌سال دوم ۱۴۰۰-۰۱
استاد: محمدحسین رهبان

گردآورندگان:

بررسی و بازبینی:

مهلت ارسال: ۱۸ بهمن

عنوان تمرین

پاسخ تمرین اول

پاسخ سوالات تئوری (۶۰ نمره)

۱. (آ)

$$\begin{aligned} R_{yx}(\tau) &= R_{xx}(\tau) * h(\tau) \\ &= \int_{-\infty}^{+\infty} e^{j\alpha(\tau-z)} h(z) dz \\ &= e^{j\alpha\tau} \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-j\alpha z} h(z) dz \\ &= e^{j\alpha\tau} H(\alpha) \end{aligned}$$

برای مورد دوم داریم:

$$\begin{aligned} R_{yy}(\tau) &= R_{yx}(\tau) * h^*(-\tau) \\ &= H(\alpha) \int_{-\infty}^{+\infty} e^{j\alpha(\tau-z)} h^*(-z) dz \\ &= H(\alpha) e^{j\alpha\tau} \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-j\alpha z} h^*(-z) dz \\ &= H(\alpha) e^{j\alpha\tau} H^*(\alpha) \\ &= e^{j\alpha\tau} |H(\alpha)|^2 \end{aligned}$$

(ب)

$$\begin{aligned} R_{yx}(t_1, t_2) &= R_{xx}(t_1, t_2) * h(t_1) \\ &= \int_{-\infty}^{+\infty} e^{j(\alpha(t_1-z)-\beta t_2)} h(z) dz \\ &= e^{j(\alpha t_1 - \beta t_2)} \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-j\alpha z} h(z) dz \\ &= e^{j(\alpha t_1 - \beta t_2)} H(\alpha) \end{aligned}$$

برای مورد دوم داریم:

$$\begin{aligned}
R_{yy}(t_1, t_2) &= R_{yx}(t_1, t_2) * h^*(t_2) \\
&= H(\alpha) \int_{-\infty}^{+\infty} e^{j(\alpha t_1 - \beta(t_2 - z))} h^*(z) dz \\
&= H(\alpha) e^{j(\alpha t_1 - \beta t_2)} \int_{-\infty}^{+\infty} e^{j\beta z} h^*(z) dz \\
&= e^{j(\alpha t_1 - \beta t_2)} H(\alpha) H^*(\beta)
\end{aligned}$$

۲. (آ) برای فرایند داده شده داریم:

$$\begin{aligned}
\mathbb{E}[X(t)] &= \mathbb{E}[X_1(t)] + \mathbb{E}[cX_2(t)] \\
&= \mathbb{E}[X_1(t)] + \mathbb{E}[c] \mathbb{E}[X_2(t)] \\
&= \eta_1 + 0.5\eta_2
\end{aligned}$$

این در حالی است که برای sample path ای که $c=0$ می باشد $X(t) = X_1(t)$ می باشد که در نتیجه وقتی $T \rightarrow \infty$ میانگین بدست آمده برابر $\eta_1 \rightarrow \eta_T$ خواهد بود. بنابراین فرایند داده شده Mean Ergodic نمی باشد.

(ب) شرط لازم Mean Ergodic بودن ایستایی فرایند می باشد. بنابراین داریم:

$$E[X(t)] = E[a] \cos(\omega t) + E[b] \sin(\omega t) + E[c] = c$$

$$\begin{aligned}
\mathbb{E}[X(t_1)X(t_2)] &= \mathbb{E}[a^2] \cos(\omega t_1) \cos(\omega t_2) + c^2 \\
&\quad + \mathbb{E}[a] \mathbb{E}[b] \cos(\omega t_1) \sin(\omega t_2) + \mathbb{E}[a] \cos(\omega t_1) c \\
&\quad + \mathbb{E}[a] \mathbb{E}[b] \sin(\omega t_1) \cos(\omega t_2) + \mathbb{E}[b] \sin(\omega t_1) c \\
&\quad + \mathbb{E}[b^2] \sin(\omega t_1) \sin(\omega t_2) + \mathbb{E}[a] \cos(\omega t_2) c \\
&\quad + \mathbb{E}[b] \sin(\omega t_2) c \\
&= \mathbb{E}[a^2] \cos(\omega t_1) \cos(\omega t_2) + \mathbb{E}[b^2] \sin(\omega t_1) \sin(\omega t_2) + c^2 \\
&= \sigma^2 \cos(\omega(t_1 - t_2)) + c^2
\end{aligned}$$

بنابراین فرایند WSS می باشد. حال طبق قضیه Slutsky داریم:

$$\begin{aligned}
\lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \int_0^T C(\tau) d\tau &= \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \int_0^T \sigma^2 \cos(\omega \tau) d\tau \\
&= \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{\sigma^2}{\omega T} \sin(\omega \tau) \\
&= 0
\end{aligned}$$

بنابراین فرایند Mean Ergodic می باشد.

(ج) مشابه بخش قبل ابتدا WSS بودن یا نبودن فرایند را بررسی می کنیم:

$$E[X(t)] = AE[\cos(\omega t + \phi)] = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} \cos(\omega t + \theta) d\theta = 0$$

$$\begin{aligned}
\mathbb{E}[X(t_1)X(t_2)] &= A^2 \mathbb{E}[\cos(\omega t_1 + \phi) \cos(\omega t_2 + \phi)] \\
&= \frac{A^2}{2} \mathbb{E}[\cos(\omega(t_1 - t_2)) + \cos(\omega(t_1 + t_2) + 2\phi)] \\
&= \frac{A^2}{2} [\mathbb{E}[\cos(\omega(t_1 - t_2))] + \mathbb{E}[\cos(\omega(t_1 + t_2) + 2\phi)]] \\
&= \frac{A^2}{2} \cos(\omega(t_1 - t_2))
\end{aligned}$$

بنابراین فرایند WSS می‌باشد. حال طبق قضیه Slutsky داریم:

$$\begin{aligned}
\lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \int_0^T C(\tau) d\tau &= \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \int_0^T \frac{A^2}{2} \cos(\omega\tau) d\tau \\
&= \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{A^2}{2\omega T} \sin(\omega\tau) \\
&= 0
\end{aligned}$$

بنابراین فرایند Mean Ergodic می‌باشد.

۳. باید دو شرط WSS بودن را بررسی کنیم:

$$\begin{aligned}
\mathbb{E}_Z[Z(t)] &= \mathbb{E}_Y[\mathbb{E}_{Z|Y}[Z(t)|Y(t)]] \\
&= \mathbb{E}_Y[\mathbb{E}_{X|Y}[X(t+Y(t))|Y(t)]] \\
&= \mathbb{E}_Y[\mu_X] = \mu_X = \text{const}
\end{aligned}$$

و همچنین داریم:

$$\begin{aligned}
R_Z(t_1, t_2) &= \mathbb{E}_{Z(t_1), Z(t_2)}[Z(t_1)Z(t_2)] \\
&= \mathbb{E}_{Y(t_1), Y(t_2)}[\mathbb{E}_{Z(t_1), Z(t_2)|Y(t_1), Y(t_2)}[Z(t_1)Z(t_2)|Y(t_1)Y(t_2)]] \\
&= \mathbb{E}_{Y(t_1), Y(t_2)}[\mathbb{E}_{X(t_1), X(t_2)|Y(t_1), Y(t_2)}[X(t_1+Y(t_1))X(t_2+Y(t_2))|Y(t_1)Y(t_2)]] \\
&= \mathbb{E}_{Y(t_1), Y(t_2)}[R_X(t_1 - t_2 + Y(t_1) - Y(t_2))] \\
&= \int R_X(t_1 - t_2 + y_1 - y_2) f(y_1, y_2; t_1, t_2) dy_1 dy_2 \\
&= \int R_X(t_1 - t_2 + y_1 - y_2) f(y_1, y_2; t_1 - t_2) dy_1 dy_2 \\
&= R_Z(t_1 - t_2)
\end{aligned}$$